

JENTESPRANGET

YRKESDEL 1

Velkomment til vår presentasjon

Slik finner du frem i presentasjonen

- Presentasjon av gruppa
- Vår begrensing av oppgaven
- Litt om kunstverkene
- Våre historier
- En liten refleksjon
- Veien videre
- Takk for nå

Eventyrene er bakerst

Her er Jentespranget

Historien om 4 damer som skulle til Bergen for å gjøre seg vise! Vi hadde alle lenge vært på leting etter våre kreative egenskaper og var redd for at vi hadde “mistet” dem i den tette og uframkommelige prosjektstyringskogen. Da vi oppdaget kurset “Skapende yrkesutøvelse” tenkte vi at det kunne hjelpe oss til å finne tilbake til våre skapende evner.

Historiene du etter hvert skal få høre er laget av medlemmene i jentespranget, med bakgrunn i oppgaven vi skulle løse i første yrkesdel.

Vår måte å se oppgaven på;

Vår oppgave var å møte 3 kunstverk og deretter forsøke å overføre våre opplevelser til vår arbeidshverdag.

- Hvilke assosiasjoner får vi?
- Vekker de noen følelser?
- Er det noen overføringsverdi i forhold til å gjøre noe med vår egen arbeidssituasjon?

”En presentasjon som tar for seg de kreative elementene i og ser dem i sammenheng med vår egen yrkesutøvelse.”

Utdrag fra oppgavetekst

Litt om kunstverkene;

Elementene vi studerte var;

Olav Kyrre av
Kjell Steen

Still life av
Pablo Picasso

Litt om kunstverkene;

Elementene vi studerte var;

Carmina
Burana av
Carl Orff

CARMINA BURANA
TORS DAG 30. OG FREDAG 31. JANUAR KL. 19.30 I GRIEGHALLEN

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER

Dirigent: Rafael Frühbeck de Burgos

Gwendolyn Bradley, sopran
Liv Elise Nordskog, sopran
Agustin Prunell-Friend, tenor/kontratenor
Thomas Mohr, baryton

Bergen Filharmoniske Kor
Jentekoret, Høgskolen i Bergen • Instruktør: Maria Gamborg Hellbekkmo
Seim Songkor • Instruktør: Leif Egil Vatnøy
Steinerskolens Ungdomskor • Instruktør: Magne Skrede

Felles korinstruksjon: Maria Gamborg Hellbekkmo

Konsertmester: Espen Lilleslåttan

Konserten torsdag 30. januar sendes direkte NRK P2

Felix Mendelssohn (1809-1847)
Fra "En midtsommernattsdrøm", op. 61

Ouverture (op. 21)
Scherzo
"Bunte Schlangen zweigezüngt"
Intermezzo
Notturmo
Bryllupsmarsj
Klovnedans

Finale: "Bei des Feuers mattem Flimmern"

Solister: Gwendolyn Bradley og Liv Elise Nordskog

Pause

Litt om kunstverkene;

Kunstverkene ga oss disse assosiasjonene;

- De handlet om noe grunnleggende, noe vi må ha for å eksistere
- Verdier
- Konflikter
- Kreativitet
- Muligheter
- Motsetninger
- Skaperglede
- Hverdagsting

Litt om kunstverkene;

Noen av kunstverkene virket fremmede, rare, irriterende og provoserende.

I tillegg viste kunstverkene styrke, problemløsning, livskraft, nærhet, enkelhet, spenning og skaperglede.

Kunstverkene vekket følelser som depresjon, irritasjon, negativitet, pessimisme, styrke, pågangsmot og varme

Andre følelser var forventninger, muligheter, håp, sorg, ensomhet, mistillit, stolthet, selvtillit og samhörighet.

Litt om kunstverkene;

Vi, fire forskjellige individer, fra ulike steder med ulike perspektiver på verden, hva kan vi få ut av dette?

Vi har ulike jobberfaring og ulike arbeidsmetoder og valgte derfor å se de positive i at vi er forskjellige.

Vi var enige om at for å være kreativ, er det en fordel om sansene stimuleres.

Ved å se utfordringer i nye perspektiv kan det dukke opp nye muligheter vi ikke engang ante eksisterte.

Litt om kunstverkene;

Vi fikk ulike assosiasjoner og ulike opplevelser av kunstverkene sett i sammenheng med egen jobbutførelse. Underveis hadde vi flere ideer om hvordan vi skulle sammenfatte dette. Valget falt på en gård. Vi tenker at en gård er en bedrift eller organisasjon hvor det er et aktivt miljø og hvor det foregår produksjon.

Vi tenker oss helt vanlige hverdagssituasjoner hvor både konflikter og løsninger oppstår. Ved å være oppmerksom og deltagende er det mulig å trekke lærdom ut av de fleste situasjoner.

Våre historier

Nå skal vi en tur til gården Bjørnstad i Vågå.

Våre historier

Gården Bjørnstad fra Vågå

Våre historier

Tuntreet på Bjørnstad

Historier fortalt av gårdsjenta Anna

Tuntreet på Bjørnstad

Historier fortalt av gårdsjenta

Våre historier

Her får du møte gårdsjenta Anna som vil være veiviser i våre historier.

- Historien om tuntreet ([les den her](#))
- Historien om smeden ([les den her](#))
- Historien fra kjøkkenet ([les den her](#))
- Historien fra fjøset ([les den her](#))

Oppsummering

Mange ideer og tanker har passert i dette arbeidet. Vi har hatt mange muligheter!

Vi valgte å fortelle våre historier fordi vi på denne måten kunne formidle hva vi fikk ut av møte med kunstverkene og hvordan vi tenker oss de overført til hverdagslige situasjoner.

Møte med kunstverkene har fått oss til å se verdien av å ha grunnverdiene i en bedrift på plass. I tillegg må de være kjent og alle må ha et eierforhold til dem. Dette vil være byggesteinene og limet som holder bedriften sammen og gjør den levedyktig.

En liten refleksjon

Fra grunnmur til eventyr!

Vi har lært at;

Gruppearbeid kan skje uten at medlemmene i gruppa sitter på samme sted. Frustrasjonene kan bli store over tekniske innretninger som ikke fungerer. Vi har savnet muligheten til å kommunisere med hele oss, det er ikke like lett å få frem budskap og meninger over telefonen, men det går ann!

En liten refleksjon

Fra grunnmur til eventyr!

Hva skjer når man tar i bruk nye perspektiver for å jobbe med gamle problemstillinger relatert for eksempel til egen arbeidssituasjon?

Noe av det vi fant ut var at vi oppdaget dimensjoner vi vanligvis ikke klarer å få frem. I hverdagen bruker vi ofte ord som eneste verktøy. Ved å ta i bruk hele kroppen og alle sansene får vi andre tilnærminger som kan gi nye muligheter.

En liten refleksjon

Hvordan kan vi bruke det vi har lært i utformingen av denne presentasjonen i vår arbeidshverdag?

- Vi kan bruke eventyrsjangeren i forhold til å se løsninger på konflikter eller problemer med arbeidsmiljøet.
- Vi kan velge andre verktøy enn ord når vi skal ha ide-dugnad
- Vi kan sette sammen grupper på tvers av faggrupper
- Vi kan øve på å ta oss selv mindre høytidelig.
- Vi kan våge å se forbi det som provoserer oss
- Vi kan oppsøke nye impulser eller invitere dem til oss.

Veien videre

Vi er spente på å møtes igjen og endelig få muligheten til å snakkes ansikt til ansikt. Da skal vi lufte både positive og negative erfaringer vi har gjort underveis.

Det blir spennende å se hva neste gruppearbeid skal omhandle og ikke minst hvem vi skal jobbe sammen med da?

Takk for nå!

Tusen takk for oppmerksomheten!

Vi tar gjerne imot tilbakemeldinger. Bruk mappa vi har laget for diskusjon og tilbakemeldinger.

Ha en utrolig kreativ og super dag! Til vi treffes.

Historien fra fjøset

Anne går til fjøset for å hente fløte og egg. Hun skal bake en kake til vårfesten som skal være på låven seinere på dagen. Arbeidet i fjøset er i full gang. Der jobber Petter, Ola og Helene. Petter har ansvaret for kyr og melkeproduksjon, mens Ola har ansvar for høner og sauer, med produksjon av egg og ull. De sterke arbeidshestene er det Helene som tar seg av.

Helene har det ganske rolig nå, hun er ferdig med vinter arbeidet hvor hun har trukket ned tømmer fra skogen med hestene. Frem til pløyingen av åkrene begynner er det bare litt enkelt stell av dyrene som skal til. Helene hjelper Anne med å finne de tingene hun trenger. Samtidig kan de snakke litt om festen. Petter og Ola blir irriterte fordi Helene blander seg bort i deres arbeid. Hun har jo ikke oversikt over hva som er klart til bruk, dessuten roter hun til det systemet de har laget. Det bryter ut en kraftig krangel mellom Petter og Helene. Anne har fått det hun trenger og har ikke tid til å overvære krangelen, så hun går videre for å bli ferdig med sitt. Ola prøver å megle men han må gå for å ta seg av en av sauene som holder på med lamming.

I den opphetede diskusjonen rygger Helene bakover og ramler ned i en av de åpne lukene til møkkakjelleren. Petter syntes det var til pass for henne og at hun fikk en lærepenge for å blande seg bort i områder hun ikke har greie på. Petter går til sitt arbeid, Helene kryper ut av møkkakjelleren og dusjer før det er tid for lunsj. I lunsjen blir episoden i fjøset diskutert og Ola nevner at det ville være lurt om de hadde bedre kjennskap til hverandres oppgaver. På den måten kan de jobbe mer effektivt, det vil være mindre problemer i forbindelse med sykdom og ferie, dessuten kan det være spennende å variere arbeidet. De blir enig om å gjøre et forsøk og etter lunsj har de litt ekstra tid. En foreløpig plan blir satt opp og de lager en avtale med en del retningslinjer.

På festen om kvelden fortsetter diskusjonen mellom Helene, Petter og Ola, nå i litt mer løssluppen form, og kreativiteten får fritt utløp. Helene forteller at hun kom på noe da hun krabbet ut av møkkakjelleren og så de spirende rosebuskene bak fjøset. I fjor var det så stor forskjell på buskene, noen var frodige og blomstret masse, mens andre var mer pjuškete. Petter rødmer litt og sier at han faktisk holder på med et forsøk der. Han blander sammen forskjellige typer gjødsel for å finne frem til den beste blandingen. Etter hvert starter dansen og diskusjonene kan de fortsette med seinere. De er i hvert fall enig om at det kom noe godt ut av dagen selv om den startet ganske dårlig.

Historien har paralleller både til kunstverkene og egen yrkesutøvelse. I fjøset foregår produksjonen - her er rutinene, utfordringene og nyskapingen. For meg er det her de kreative elementene fra Olav Kyrre kommer sterkest frem, med styrke, pågangsmot og måloppnåelse.

Maleriet til Picasso ga meg stort sett negative assosiasjoner. Det representerer dårlig kommunikasjon og vanskelige forhold på arbeidsplassen. Fargene er ikke så ulike de man finner i en møkkakjeller. Paradokset er at gjødsel herfra er med på å skape ny vekst.

I Carmina Burana finnes de mellommenneskelige forholdene og de sosiale aktivitetene knyttet til jobben - humor, flørting, samholdet.

Historien om tuntreet

Det var en tidlig morgen med regn og tåke. Jeg (Anna) skulle gå i fjøset og hente melk da jeg plutselig hørte høyrøstet samtale borte fra stallen. Storbonden på Bjørnstad hadde bedt stallgutten Ola om å sale opp hingsten "Villfakse" med den fineste salen. Ola hadde funnet fram en rød og svart sal og var i ferd med å feste den på hesten da han ble avbrutt i arbeidet sitt av Bjørnstad bonden. Det var ikke småteri bonden lirte av seg, og jeg kunne se en fortvilet Ola bli stadig rødere i toppen. Overøst med skjellsord prøvde Ola å forklare at han forsto det slik at den røde og svarte salen var den fineste, i alle fall syntes nå han selv det.....men - "Hva du mener er finest spiller ingen rolle", brølte bonden, "den nye svarte salen er den fineste, og den skal på fortere enn svint.....Jeg skal være på nabogården om 5 minutter". Ola hvisket fram en unnskyldning og hastet inn i stallen med den røde og svarte salen under armen. Sekunder etter var han tilbake med en svarte, prangende salen og var ikke sein om å legge den på en urolig "Villfakse". Hingsten snøftet, skrapte med hovene og var tydelig preget av uroen på gården denne tåkete morgenen.

"Måtte du kaste bonden av borte i bekken", tenkte jeg - hva var det som fikk en voksen mann til å blåse seg opp over en slik bagatell. Og bonden burde være i stand til å gi klare og tydelige beskjeder, ikke overlate tolkningen av personlige preferanser til andre.....Jeg ristet på hodet da jeg så bonden ri ut av gården i vill galopp, ruslet bort til Ola og fortalte han hva jeg syntes om oppførselen til husbonden vår.

"Alle har vi våre oppfatninger av hva som er pent og mindre pent, og det som kan være simpelt og intetsigende for noen, kan framstå som den skjønneste juvel for andre. Jeg synes også den røde og svarte salen er svært vakker, men storbonden har visst en annen oppfatning av den saken. Kanskje du burde spørre han om hva han foretrekker neste gang han tar den tonen? Jeg pleier alltid å stille husfrua noen kontrollspørsmål når jeg er usikker, det viser seg å fungere bra". Ola tygde litt på det og samtykket, "jo, det hadde han ikke tenkt på, hørtes lurt ut det".....Litt lettere til sinns tuslet Ola inn igjen i stallen og fortsatte arbeidet sitt.

Jeg fortsatte bort til fjøset, og passerte tuntreet, ei svær og frodig bjørk, på veien. Plutselig slo det meg hvordan tuntreet symboliserer livet på gården. Røttene som binder treet fast til jorda/underlaget - flere av tjenestefolkene har jobbet på gården i mange år og føler seg svært knyttet til stedet, husbonden, husfrua og resten av arbeidsfolket. Den stødige stammen - de som har jobbet her lengst har opplevd mye og står støtt når hverdagen er travel og det "stormer". Grenene og løvet som stadig er i bevegelse - livet på gården er forskjellig fra dag til dag. Treet er stadig i bevegelse og preges av vær og vind og tidens tann - folk og fe, ulike årstider med planlagte og uforutsette arbeidsoppgaver. Treet står støtt og harmonisk i tunet, hva skjer om det plutselig blir borte en dag? Samtidig er tuntreet et vakkert "kunstverk" som gårdsfolket og besøkende kan hvile øynene på i en hektisk hverdag. Ble det borte, ville det være en estetisk "tragedie" i gårdsmiljøet.....

Så, hva har så eventyret med virkeligheten å gjøre? En refleksjon over ulike menneskers oppfatning av hva som er vakkert, enkel "utsmykning" i hverdagen, kommunikasjon mellom leder og ansatt, støtte fra kollegaer i vanskelige situasjoner, utforming og rammer for arbeidsplassen.....

Og hva har kunst med virkeligheten å gjøre? Ulike mennesker vil ha ulike refleksjoner og opplevelser av kunstverk. Dialog med andre om det som oppleves kan åpne opp for andre innfallsvinkler til kunstverket. Settes opplevelsen i relasjon til ulike tema, slik vi har gjort i "Skapende yrkesutøvelse", kan man få nye opplevelser av kunstverk. Jeg må innrømme at jeg tidligere har vært tidlig ute med å "konkludere" i forhold til hva jeg har likt og ikke likt, hva som har gitt mening, hva jeg har klassifisert som vakkert, hva som har virket frastøtende. En sammenkobling av kunstopplevelser relatert til egen yrkesutøvelse virker meningsfull og kan gi rom for vekst og utvikling.

Tilnærming til det som virker fremmed, rart, irriterende og provoserende i kunsten kan også hjelpe til med få oss til å håndtere sider ved arbeidslivet som er mindre "fristende". Er det riktig å avvise det som ikke umiddelbart tiltaler oss? En slik holdning i arbeidslivet kan medføre konflikter, dårlig arbeidsklima og fare for at oppgaver blir løst på en dårlig måte. Ved forsiktig tilnærming kan man oppleve vekst, økt arbeidsglede og bedre resultater - det vi og bedriften totalt sett ønsker oss.....

Historien om smeden

Det var mørkt da jeg våknet. Utenfor veggen hørte jeg hvordan stormen fortsatt ulte. Jeg visste straks at det ikke var vinden som hadde vekket meg.

Jeg svingte føttene ut av sengen, tente lyset på nattbordet og gikk nedenunder. Bråket kom fra kjøkkenet. Jeg nærmet meg døren forsiktig. Så skjøv jeg den opp.

Sekundet før vinden blåste lyset ut, rakk jeg å se en enorm skikkelse i motsatt dørkåpning. Jeg trodde hjertet skulle stanse. Så husket jeg det; den omreisende smeden! Han som søkte ly hos oss i går kveld! Han fikk kjøkkenbrisen å sove i! Lettelsen skyllet gjennom kroppen.

Skal du dra? Jeg hørte at stemmen min ikke var så fast som jeg gjerne ville.

Og ta med meg denne? Smeden lo stille.

Nå så jeg hva han holdt på med. Det øverste hengslet på bakdøren var knekket tvert av. Smeden støttet døren med armene og kroppen mens han med foten forsøkte å skyve en krakk inn under døren for å støtte den opp.

Lar den seg reparere?

Vi får se i morgen! Gir du meg en hånd ?

Jeg tok krakken og plasserte den på langs under døren.

Og så holder du her!

Jeg presset meg opp mot den solide eikedøren av alle krefter. Det gikk timevis!

Smeden romsterte borte i skreppen sin jeg hørte den klirrende lyden av alt verktøyet hans og endelig dundret to tre solide slag over hodet på meg.

Sånn! sa Smeden, så er døren sikret for natten.

Og slik, sa jeg, var resten av huset vekket!

Olav Kyrre gir materialvalget, yrket, styrken, problemløsningen.

Carmina Burana gir liv og underbygger med sine slag instrumenter.

Still-life er det nære, det nødvendige, det enkleste som inneholder stor spenning og skjønnhet for den som lærer å se. Jeg tenker; den kunstneriske utformingen av hverdag; skjønnheten i et hengsel; funksjonelt og nødvendig og vakkert; skapt av slag og stål, hender og øye.

Historien fra kjøkkenet

Ikke nå igjen, tenkte jeg, alltid er det jeg som må gjøre drittjobbene!!! Det var som vanlig hektisk aktivitet på gården, storbonden var hos presten i et eller annet ærend og husfrua lå til sengs med hodepine, igjen. Alle var mer eller mindre forvirret over hvem som skulle gjøre hva, hvordan det skulle gjøres og når oppgavene skulle være ferdig. Alt skulle jo være ferdig til jul, men noe ble liksom aldri ferdig da.....

Sånn var det med klessvasken! Den ble aldri ferdig, det tok jo aldri slutt på skittentøyet, og strykehaugen bare vokste og vokste. Nå på vinteren sto vi ofte på kjøkkenet og strøk, i nærheten av grua. Jeg prøver å løse de oppgavene jeg blir satt til med godt humør men akkurat i dag var det litt vanskelig. Det var vel bare en av de dagene da alt var mørkt og svart. Når verden går meg i mot bruker jeg å ta en prat med Gamle-Anna. Hun er så vis og har så mange gode ord, heldigvis var hun også opptatt med noe på kjøkkenet i dag. Mens jeg sto der og svettet og strøk og brettet tellekanter overhørte jeg følgende historie;

Det var en løytnant som kom til gards og han var så utrolig "fin" på alt, han skulle bare ha det beste, og alle måtte vente til han hadde fått sitt, om det nå var mat eller drikke. Han la seg oppi alt og alle og til og med storbonden ble taus av løytnantens fremferd. Han var både frekk og utidig i språket. En dag hadde han Anders, odelsgutten, sett seg lei på hele opplegget. Anders er forresten en utrolig flott gutt og han har et hjerte som er verdt sin vekt i gull, nok om det. Anders tenkte at nå fikk løytnanten bidra med sitt for føde, og lære seg vanlig folkeskikk!

Så sagt, så gjort! Anders mannen seg opp og gikk inn til løytnanten. Nå skal du høre her, sa han og ikke avbryt meg før jeg er ferdig. Her til gards har alle sine plikter og alle oppfører seg skikkelig mot hverandre. Alle er avhengig av hverandre for at vi skal overleve. Både mennesker og dyr har sine behov og for at vi skal få dette til må vi følge de lover og regler vi har for å fungere i lag her på gården. Alle har sitt ansvarsområde og alle har lov å si sin mening. Men det fungerer slik at for å få den retten må du bidra med noe, det har ikke du gjort! Du skaper bare splid og uvennskap med måten du oppfører deg på og for alle andre blir gården en trist og trasig plass og være når du går rundt og kommanderer og slenger dritt til alle! Løytnanten ble helt stum! Aldri hadde vel noen snakket til han på den måten før! Selvfølgelig ble han fornærmet, men samtidig ble han litt glad. Anders ble nok litt forbauset over reaksjonen fordi han var forberedt på en storkrangel han. Løytnanten hadde vært en ensom sjel og hadde brukt sin framferd for å komme i kontakt med folk, men det hadde jo blitt helt feil. Så kom Anders og var modig og tok det opp med han på en ordentlig måte. Løytnanten ville gjerne bidra han, men han visste ikke hvordan og det fikk han sagt til Anders, og da gikk det jo an å gjøre noe med det. Og sånn ble det, Løytnanten fikk sine oppgaver og bidro med sitt og mer til i den tiden han var på gården. Resten av folka på gården likte løytnanten godt nå når de fikk se den egentlige mannen bak fasaden.

For at et samfunn skal fungere må alle som er medlemmer tilpasse seg og gjøre sitt for at alt skal fungere på beste måte. Kjennskap til hvordan ting fungerer og hvilke forventinger som er til en er viktig å få uttalt sånn at alle får en mulighet til å vise hva de er god for. Folk utfyller hverandre og kommer med ideer når de føler at de blir tatt på alvor og blir sett og verdsatt av de rundt seg. Mennesket har grunnleggende behov som må ivaretas også når de er del av et større system, som for eksempel en gård eller en bedrift. Systemet må være kjent for medlemmene og muligheten til å påvirke egen hverdag er viktig.

Før jeg visste ordet av det var jeg ferdig med strykinga! I tillegg hadde jeg fått noe å tenke på. Annas ord fikk meg til å tenke over hvor takknemlig jeg var over å høre til et sted og kunne bidra med mitt og få lønn for strevet. Selv om dagene går litt opp og ned, gjør jo det bare at jeg setter mer pris på de gode. Og hvem vet, kanskje Anders frir en vakker dag.....